

Velkoborské noviny

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

duben, květen 2026

Slovo pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Všem dobře známá pranostika „*březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem*“ je pravdivá. Když se ohlédneme za počasím posledních dnů, tak je to jako na houpačce. Jednou krásně sluníčko, v noci mráz a druhý den sněží. Opravdu aprílové počasí.

V pátek 6. března proběhla tradiční oslava MDŽ. Jsem rád, že se stále více žen účastní této akce, kde si mohou popovídat a poveselit se s ostatními.

Počátkem března nám nějaký, zatím neznámý lumpík založil černou skládku na cestě u Slivonic. Vysypal fůru odpadu přímo na cestu. Člověk nepochopí takové jednání. V dnešní době je možno uložit každý odpad buď do sběrného dvora, nebo jej zlikvidovat při svozu velkoobjemového a nebezpečného odpadu, nebo přímo na skládce.

V sobotu 14. března se uskutečnila akce „Uklidme Česko“, které se zúčastnila parta lidí, kterým není lhostejný nepořádek kolem silnic a odpočívadel. Bylo sesbíráno mnoho odpadků, které byly zlikvidovány v rámci svozu komunálního odpadu.

V pátek 20. března sehráli ochotníci z Horažďovic divadelní hru „Drákula“. Sál kulturního domu byl zcela zaplněn a návštěvníci si užili hezký večer.

V sobotu 28. března proběhla beseda s Ing. Ludkem Štěchem, tentokrát na téma cestování po Kostarice. Vyprávění k fotografiím bylo úžasné a návštěvníci se dověděli mnoho zajímavých informací.

V sobotu 11. dubna sehráli ochotníci z Břežan divadelní komedii s názvem „Inzerát“. Zápletka s několika inzeráty úžasně bavila celé obecní občanstvo.

V sobotu 18. dubna proběhla protestní akce proti

umístění hlubinného úložiště jaderného odpadu v naší lokalitě Březový potok. Jsme jedna ze čtyř lokalit, kde je uvažováno o této megalomanské stavbě, kde by se ukládalo „vyhořelé“ palivo z jaderných elektráren bez možnosti vyjmutí. Po hodinovém protestu byli účastníci seznámeni v kulturním domě s novými informacemi o vyhledávání úložiště. Po skončení akce zahrála kapela Řepík band k poslechu i tanci.

Ve čtvrtek 30. dubna budou ve všech obcích **vztyčeny májky**. Dbejte prosím na bezpečnost při této práci, ať nedojde ke zranění, a užijte si hezký večer při opékání buřtů a hlídání májky.

V úterý 5. května v čase 14:30 – 15:15 hodin v rámci oslav **osvobození republiky** navštíví naši obec kolona dobových vozidel americké armády. K vidění budou historická vozidla, motorky a zbraně. Občerstvení bude jako vždy připraveno.

V sobotu 16. května se uskuteční **sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu**. **Ve Velkém Boru 9-10 hodin, v Jetenovicích 10-11 hodin a ve Slivonicích 11:30-12 hodin**. Odpad přivezte na určená místa v určenou dobu, odpad bude roztríděn a naložen do nákladních aut.

V sobotu 30. května od 15 hodin bude pro děti připraveno „**Hledání májového pokladu**“ na myslivecké chatě. Připraveno bude mnoho her, zábavy a překvapení pro malé i velké děti. Neváhejte a přijďte se pobavit.

Děkuji všem, kteří bez váhání ochotně pomáhají při zajišťování různých akcí a úklidu obcí. Přeji Vám vše dobré a ať Vás život baví.

SBĚR NEBEZPEČNÉHO A VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU

16. května 2026

VELKÝ BOR na návsi u OÚ 9.00 – 10.00 h

JETENOVICE na návsi 10.00 – 11.00 h

SLIVONICE na návsi 11.30 – 12.00 h

ZÁKAZ ukládání stavebního materiálu a eternitu!!!

oslavenci v květnu

92 let	Sládek Jaroslav	Jetenovice
60 let	Roubalová Blanka	Jetenovice
85 let	Pouska Jan	Velký Bor
81 let	Šmrha Václav	Velký Bor
80 let	Drhová Marie	Velký Bor
70 let	Doležal Bohumil	Velký Bor
70 let	Janeček Jaroslav	Velký Bor
60 let	Adámek Luboš	Velký Bor

oslavenci v červnu

75 let	Lexová Květuše	Slivonice
81 let	Pihera Karel	Jetenovice
65 let	Hata Jiří	Jetenovice
65 let	Korbelová Růžena	Jetenovice
60 let	Hatová Eva	Jetenovice
70 let	Segeč Zdeněk	Velký Bor
81 let	Šebová Jaroslava	Velký Bor

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

**Gratulujeme novomanželům Raškovým,
kteří si řekli své „ANO“ 15. 3. v Horažďovicích**

Černá skládka

Mezi Čečelovicemi, Slivonicemi a Slatinou vznikla nová černá skládka. Na fotce je vidět bílý cementotřískový obklad fasády.

Uklidme Česko

Velký Bor

Úklid obce

Velký Bor

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

Ano, i to se říká, že když nám to pěkně utíká, že to znamená, že se máme dobře, že nám je dobře, neboť když tomu tak není, že to „ne dobře“ nám prožívání času změnína špatné, nedobré, či aspoň nepříjemné, nežádoucí. Tak třeba čekání v čekárně nebo pro pamětníky: pobyt na vojně, v nemocnici či tak podobně někde jinde, kde tak nějak čas rychle neubíhá, ba možno říci, že se vleče a čekáme na konec toho toužebně. Třeba na vojně hoši stříhali metr, v nemocnici se těšíme, až půjdeme domů, s přáním, už aby to bylo. Mohu říci, že mi to pěkně rychle uběhlo od poslední uzávěrky VB novin a už je tu v e-poště nové oznámení, upozornění, upomínka, připomínka, že termín další uzávěrky velkým písmem uvedený nakonec dole na poslední straně posledního vydání VB novin, tedy že datum uzávěrky již uběhlo a do redakce VB novin zatím nic nepřišlo, a tak termín byl posunut z úterý 7. 4. na neděli 12. 4. 2026. Ve středu 8. 4. jsem zprávu na internetu objevil a je čtvrtek, tedy je čas, abych do nějakého toho novinového psaní se pustil. A tak co, a o čem! Toť otázka, na kterou hledám odpověď. Podle minulého návodu kouknu z okna, zda něco psaníhodného tam nevidím. Koukám z okna do koruny jabloně. Vidím, jak se pěkně jarně probouzí. Tedy jaro nezadržitelně rychle nastupuje. O tom by se jistě dalo pěkně něco napsat – o kytíčkách, co už kvetou; na polích, na lukách se osení už pěkně zelená. Příroda pěkně a jistě jarem ožívá. Teplo tak nějak kolísá. Počasí je jarně proměnlivé, prostě „aprilové“. Ale to všechno jarní je jistě všem známo, všem, kdo vidí, co je k vidění, toho si jistě už každý všiml, a tak o tom psát by bylo, jak se říká, „nošení dříví do lesa“. Tak tudy pro mě, v tomto případě, cesta nevede. Tak jinou cestou bych se asi měl vydat. Zajímavé psaní by jistě bylo podívat se dále do světa, co ve světě se děje. Je tam jistě mnoho dobrého, co potěší, ale je také hodně toho znepokojivého, ba špatného, co nepotěší, ba vzbuzuje nejistotu, obavy, ba možná i strach z toho, co bude a jak to bude. A mnohdy to není jednoduché, ba někdy velice složité, tak posouzení toho nechám raději odvážnějším a znalejším odborníkům a do toho se nepustím, to raději opustím a domů se raději vrátím... Ze světa, od světa se radši vrátím k nám domů. A tak co nového ve Velkém Boru? Jistě nové, pěkné je jaro. To ano. A o tom ostatním se dočteme z psaní pana starosty. Za zmínku jistě stojí Velikonoce. Velikonoční výzdoba na návsi. Průchody obcí „křístajících“ a pochůzky koledujících. I v kostele byly pěkné oslavy svátků velikonočních. Pěkně slyšet bylo i náš Velkobor. Když už jsem zmínil i dění kostelní, tak si dovolím tu vzpomenout na dění církevní. Tak třeba, že papež Lev XIV. přijal ve Vatikánu v pondělí 19. ledna na audienci našeho českého prezidenta Petra Pavla. Ten s chotí

Evou předali papeži skleněnou mísu ze sklárny Moser. Náš pan prezident a papež spolu strávili třicet minut v soukromém rozhovoru a hovořili při tom anglicky. Pan prezident ocenil, že papež byl velmi otevřený. Mluvili o budoucnosti Evropy, současných konfliktech i ohrožení demokracie. Papež Lev XIV. jmenoval novým pražským arcibiskupem a metropolitou české církevní provincie Mons. ThLic. Ing. Stanislava Příbyla, Th.D., Ph.D., CscR. V pondělí 2. února 2026 v pravé poledne zveřejnil tuto informaci Svatý stolec a ve stejnou dobu o tom v kapli pražského arcibiskupského paláce informoval apoštolský nuncius v České republice Jude Thaddeus Okolo. Mons. Stanislav Příbyl, dosavadní 21. litoměřický biskup, převezme vedení pražské arcidiecéze od jejího současného arcibiskupa Jana Graubnera jako 38. arcibiskup pražský a 26. primas český. Mons. Stanislav Příbyl se ujme úřadu v sobotu 25. dubna 2026 v 11 hodin při slavnosti intronizace. Do té doby zůstává administrátorem (správcem) své původní, tedy litoměřické diecéze. Mons. Příbyl působil jako duchovní správce v Příbrami na Svaté Hoře, v letech 2002 - 2008 byl provinciálem redemptoristů a zároveň prezidentem Arcidiecézní Charity Praha. V roce 2009 jej tehdejší litoměřický biskup Jan Baxant jmenoval svým generálním vikářem. Od roku 2016 zastával funkci generálního sekretáře České biskupské konference, kde se podílel na koordinaci celocírkevních projektů, komunikaci s veřejností a mezinárodních vztazích. Dne 23. prosince 2023 jej papež František jmenoval 21. litoměřickým biskupem. Biskupské svěcení přijal 2. března 2004. (Text Arcibiskupství pražské).

No a ještě něco málo o dění v našem sousedství: Nepomucko nově spadá do plzeňské diecéze. Po několika letech se změnila hranice českých diecézí. Od 1. ledna 2026 spadá Nepomucko – kolem západočeského Nepomuku, rodiště sv. Jana Nepomuckého – do plzeňské diecéze. Dosud byla oblast součástí českobudějovické diecéze. Místním věřícím se tak mění biskup, ale duchovní správce zůstává. P. Jiří Špiřík tam bude působit i nadále, nově už ale jako kněz plzeňské diecéze. O přičlenění Nepomucka k plzeňské diecézi rozhodl Vatikán podle zakládající buly této diecéze z roku 1993. V ní se píše, že vikariát Nepomuk bude její součástí. Tehdejší českobudějovický biskup Antonín Liška a plzeňský František Radkovský se ale tehdy nakonec dohodli jinak. Už pod správou plzeňské diecéze se tak Nepomuk může chystat na oslavy 300 let od svatořečení Jana Nepomuckého, které připadají na rok 2029. K slavnostnímu předání Nepomuku a Nepomucka dojde při letošní nepomucképuti 6. května 2026. Při poutní slavnosti svatého Jana Nepomuckého v Nepomuku 16. května 2006 (tedy před dvaceti lety) měl pěkné kázání P. Ivo Prokop.

Připomenout něco málo z toho to kázání jistě nemůže škodit: „Svatý a milovaný – popíraný a vysmívaný. Tak zazní název jedné knihy o sv. Janu Nepomuckém. Žádnému jinému Čechovi nebylo postaveno ve světě více soch. Ale dnes už z té slávy mnoho nezbyvá. Janovy sochy stojí smutné opuštěné na mostech či návších našich obcí, a nikoho nenapadne rozsvítit tam svíčku, dát tam kytičku, či se k Janovi pomodlit. Jan se změnil v muzeální starožitnost, truchlivého panáka na mostě, o němž většina kolemjdoucích netuší, kdo to vlastně je a proč jej tam postavili. Podobně už převážná část lidí neví, proč stojí u silnic kapličky Božích muk či v polích a lukách kříže. A vlastně jim ani není jasné, k čemu by měl být zde na náměstí užitečný kostel a nějaká pouť v něm. Lidé zapomněli na Boha, ale spolu s tím přišli o cosi nesmírně důležitého – přišli o naději.“ Karel Marx, zakladatel vědeckého ateismu, prohlásil, že náboženství je opium lidstva. A že je třeba, aby se ho lidé zbavili. A tak ateismus to opium – náboženství lidem vzal, no a co jim místo toho dal? Dá se říci, že vlastně nic „smysluplného“ – nic, co dává životu smysl. Víra v Boha přece jen nějaký ten smysl dává: život po smrti, život věčný. A se ztrátou víry v Boha toto lidé

ztratili, toho se vzdali, a co jim zbylo. Život končí smrtí – smrt a konec – člověk vlastně žije, aby umřel. Smrt je vlastně jediná jistota pozemského života. No to není zrovna moc smysluplný smysl. A vidíme, že když lidé ztratili opium – náboženství, hledají a přijímají jiné opiáty: drogy, alkohol, sex, porno, různé zábavy, nekonečné seriály, počítačové, tabletové hry a mnoho jiného, co jim dá „úlet“ z reality běžného života. A najednou se, jako o vážném problému, mluví o „duševním zdraví“ lidí, zejména dětí a mládeže, a co s tím. Jedním z návodů na řešení této situace je: Vraťte lidem víru, vraťte jim Boha, vraťte jim „smysluplný“ smysl života. A s Bohem Boží řád. A bude tak prý po válkách, hladu ve světě a zlepší se možná i duševní zdraví lidí, mládeže i dětí. Možná má někdo lepší řešení. Tak se uvidí, jak to nakonec bude, jak to dopadne. Hlavně, aby dobře bylo, to je asi přání všech. Jeden z pěkných pozdravů je: „Buďte zdraví a mějte se rádi.“ Mějte rádi ve zdravé míře sebe, ale také mějte se rádi navzájem. Tak ať se nám to daří. O to usilujme, co můžeme, všichni, mladí i staří.

Stanislav Bušta

SDH

Velký Bor

Za posledního čtvrt roku se u nás toho stalo celkem dost. V lednu jsme měli výroční valnou hromadu, kde proběhly nové volby. K novým změnám ve výboru nedošlo a děkuji všem členům za účast a práci ve výkonném výboru.

V březnu proběhla již tradiční akce Uklid'me Česko. Vydali jsme se všemi směry z naší vesnice a posbírali odpadky v příkopech. Odpadu bylo jako každý rok požehnaně. Děkuji všem za účast.

Dále v březnu proběhly volby do okresního sdružení hasičů Klatovy, kde svůj mandát obhájil p. Jaroslav Šimáček - gratulujeme ke zvolení. Volby proběhly 21. 3. v Hlavňovicích, kam se sjeli zástupci z celého okresu.

Nyní nás čekají pilné nácviky na soutěže, které zahájíme 23. 5. v Holkovcích.

R. Štípková

Stačí trocha žhavého popela

Beseda s Ludkem Štěchem

Divadelní představení Drákula

SBOR VELKOBOR

Májový koncert duchovní hudby a zpěvu chystá VELKOBOR tentokrát na neděli 10. května od 18:00 h v kostele sv. Jana Křtitele na Velkém Boru. Naše pozvání přijala skupina ELIAS z Klatov, která vás potěší především spirituály s nástrojovým doprovodem. Více se o nich dozvíte v dalším článku. Velkobor se přidá několika staršími i novými písněmi, protože koncert je i přípravou na Noc kostelů, která se letos uskuteční v pátek 29. května a Velkobor dostal pozvání do Blatné, kam se moc těšíme. A stejně jako vloni chceme stihnout i vystoupení ve svéradickém kostelíčku – tedy také pátek 29. května od 20:00 h. Na obě akce vás srdečně zveme – přijďte se nadechnout a občerstvit v krásném májovém čase zasvěceném Panně Marii do našeho svatostánku, kde na nás dýchá klid a pokoj tolik potřebný v současné neklidné době.

Marie Hlůžková

Pout' v Újezdě u Chanovic

Host Májového podvečera duchovní hudby kapela ELIAS

Na letošním 11. ročníku Májového podvečera duchovní hudby se posluchačům po dlouhé době představí uskupení, které není zaměřené pouze na hru na hudební nástroj, ale propojuje zpěv (převážně spirituálů) s hudebním doprovodem. Hostem bude pětičlenná klatovská kapela Elias. Vystupují od roku 2016 a od té doby mají na svém kontě přes 100 koncertů, mj. jako hudební doprovod besedy se zakladatelem Spirituálu kvintet Jiřím Tichotou a jeho manželkou Zdeňkou. Jsme rádi, že letos 10. května zavítají i k nám do velkoborského kostela sv. Jana Křtitele potěšit uši a duši těch, kdo si udělají chvilku času a zavítají na tento koncert. S kapelou se můžete seznámit v následujícím rozhovoru, který ochotně poskytl zakládající člen, p. Pavel Koura:

Jak kapela Elias vznikla a co Vás přivedlo právě ke spirituálům?

Skupina Elias vznikla na podzim roku 2016. Tehdy jsem zakládal novou kapelu a přemýšlel, jaký repertoár by byl vhodný, aby zaujal publikum a zároveň byl hudebně zajímavý i pro nás jako účinkující. Protože jsem měl už z dřívější muzikantské činnosti zkušenosti s černošskými spirituály, rozhodl jsem se, že zkusíme jít tímto směrem. Tato myšlenka se osvědčila a černošská hudba nás oslovila svou melodikou i svými texty. Posléze jsme zjistili, že se v našem regionu tomuto žánru věnuje jen velmi málo hudebních skupin, což s sebou přineslo zájem ze strany organizátorů i diváků. Malý počet spirituálových uskupení je jistě dán i obtížností tohoto specifického hudebního směru, který vyžaduje nejen výrazné sólové hlasy, ale i dokonalou souhru vokalistů, kteří zpívají samostatné party. Kromě toho je zapotřebí i dostatečná schopnost v ovládnutí hudebních nástrojů, které mohou doprovodit vícehlasý zpěv.

Mohl byste nám představit členy?

Skupinu Elias tvoří 5 členů, kteří v první řadě zpívají

a tak vytváří náš pětihlasý vokální projev. Kromě toho mužská část hraje na hudební nástroje, jimiž ve většině písní doprovází náš zpěv.

Ženské pěvecké party mají na starosti Tereza Radová a Sabina Rohrbacherová, obě studentky právnické fakulty, které získaly svou pěveckou přípravu v klatovské základní umělecké škole. Sabina je v kapele služebně nejmladší – začala s námi zpívat teprve letos v březnu.

Do mužské sekce patří Petr Němec, který se do Klatov přistěhoval za prací z Moravy a hraje na kytaru a baskytaru. Vysoké mužské party zpívá kapelník Pavel Koura, který hraje zároveň na šesti a dvanáctistrunnou kytaru nebo mandolínu. Nástrojově nejvytíženějším členem kapely je Jakub Koura, který kromě hlasových basových partů hraje na basovou kytaru, klarinet a saxofon. Nikdo z členů kapely není profesionálním hudebníkem a hudebním aktivitám se věnujeme jen v rámci svého volného času.

Máte nějaký hudební vzor, ke kterému se rádi vracíte?

Nelze zapřít, že naší důležitou hudební inspirací je

skupina Spirituál kvintet. Jejich přístup k hudbě, textům i divákům je cestou, po které kráčeli mnozí hudebníci a bude jistě inspirací i pro ty, kteří přijdou po nás.

Jak si vybíráte písně do repertoáru? Držíte se původních verzí, nebo si tvoříte vlastní aranže?

V repertoáru máme písně převzaté i písně s vlastními texty a aranžemi. Převzaté písně jsou u publika známé a vytvářejí při koncertech příjemnou atmosféru, kdy někteří diváci zpívají s námi. Zde je určitě důležité držet se co nejvěrněji originálu, aby byla píseň posluchačem dobře přijata. Naším cílem ale není jen udělat dobrou kopii originálních skladeb. Snažíme se i o vlastní přínos, a to v oblasti textů a aranží. V takovém případě využijeme originální americkou melodii, k níž vytvoříme vlastní text a naši originální vokální i nástrojovou úpravu.

Zpíváte nějakou píseň, kterou byste označili za "srdcovou záležitost"? Kterou píseň máte nejraději?

Tato otázka je velmi specifická a každý člen kapely by na ni asi odpověděl jinak. Mně osobně se nejvíce líbí skladby, ve kterých máme nějaký autorský podíl, a jsou zároveň originální ve svém nástrojovém složení. Mám rád písně se saxofonovým nebo klarinetovým partem, protože tyto nástroje nejsou ve spirituálové hudbě tak časté.

Pokud bych měl jmenovat moji oblíbenou skladbu, jednalo by se jistě o Presleyho hit z konce 60. let o černošském ghettu. Píseň jsme pojali jako duet, který zpívám s naší zpěvačkou Terezou.

Na který koncert vzpomínáte nejraději?

Protože jsem spolu se svým synem Jakubem v dnešní

sestavě kapely jediný, kdo stál před téměř 10 lety u zrodu skupiny Elias, mám ve svých vzpomínkách více než 100 koncertů. Většina z nich byla naplněna diváckou vděčností za to, že se v tomto regionu někdo věnuje spirituálům. Právě diváci tvoří tu nezapomenutelnou složku koncertů. Zde si vzpomínám zejména na krásné koncerty v klatovském refektáři, kdy plný sál diváků vytvořil vskutku ojedinělou atmosféru. Pokud se týká prostoru, v němž jsme vystupovali, jsou pro mě krásnou vzpomínkou koncerty ve starobylé bazilice kláštera premonstrátů v Milevsku.

Jaký je Váš vztah k Horažďovicku? Vystupovali jste už někde v okolí?

Elias vystupuje nejčastěji na Klatovsku, Sušicku, Plzeňsku nebo na Písecku. Máme svá tradiční místa, kde hráváme každý rok, jako je kostel sv. Vintíře na Dobré Vodě nebo kostel na Mouřenci u Annína. Na Horažďovicko jsme se ještě tak často nedostali. Hráli jsme dvakrát v kostele v Pačejově, loni jsme dostali pozvání do Chanovic.

Už víte, na co se mohou posluchači ve Velkém Boru těšit?

Koncert ve Velkém Boru bude pro nás zajímavý nejen tím, že se dostaneme na místo, kde jsme dosud nekonzertovali, ale i proto, že budeme mít možnost zazpívat jeden ze spirituálů s místním sborem. To je pro nás nová zkušenost a moc se na ni těšíme.

Další informace včetně zvukových ukázek najdete na www.elias-kt.cz.

Děkujeme za rozhovor a 10. května se na Vás ve velkoborském kostele sv. Jana Křtitele budeme těšit!

Jana Hlavsová

SDH

Jetenovice

Milí spoluobčané,
v uplynulé době jsme uspořádali akce, které vám nyní připomenu.

6. března se naše manželky, maminky a babičky sešly v jetenovické hospodě, aby oslavily MDŽ. Obecní úřad Velký Bor pro ně připravil občerstvení a každá si odnesla květinu.

7. března se uskutečnily tradiční vepřové hody za doprovodu harmoniky. Všichni mohli ochutnat vepřové speciality. Účast byla hojná. Děkuji všem, kteří se podíleli na přípravách.

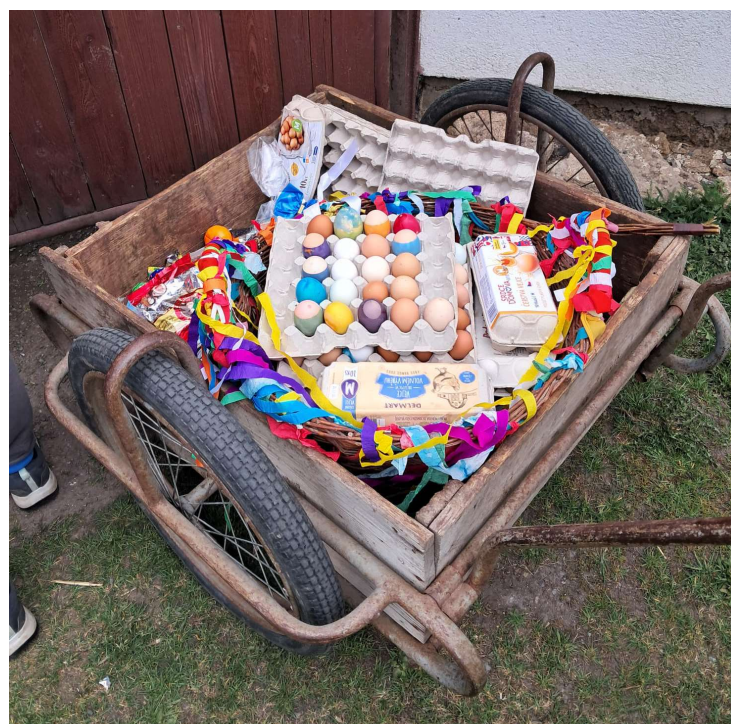
O Velikonocích se naší vesnicí ozývalo hlasité řehání křistaček. Děti se sešlo mnoho.

Co nás čeká...

30. dubna stavění máje na hřišti

23. května okrsková soutěž, která se uskuteční v Holkovcích

starosta SDH Petr Makovec

Přechod pro chodce ve Velkém Boru???

Občas se mě lidé ptají, jak je to s přechodem přes silnici mezi farou a zastávkou autobusu. Po opravě silnice v roce 2016 jsem požadoval obnovení přechodu pro chodce. Následně v roce 2024 proběhlo jednání, na kterém se zúčastnili zástupci dopravní policie ČR z Klatov, projektant dopravních staveb a ředitel správy a údržby silnic PK. Za obec jsem se zúčastnil já, jako starosta obce, a také místostarosta obce. Zástupce policie a projektant dopravních staveb měli v úmyslu celou komunikaci proti hospodě zúžit a osadit obrubníky, protože „po široké silnici jezdí řidiči příliš rychle.“ Na otázku odbočování nákladních aut nebo traktorů od Lažan na Chanovice, kdy si musí řidiči nadjet, aby se do křižovatky vešli a nejezdili přes plánované obrubníky, odpověď nebyla. Debata trvala dlouho a výsledkem bylo, že podle směrnice EU není možno přechod zde umístit, i když tam velmi dlouho byl. Podmínky pro splnění přechodu jsou: zvýšené chodníky na obou stranách silnice, celkové osvětlení přechodu, minimální počet přecházejících za hodinu 50, maximální šířka přechodu 7 metrů, což je největší problém, a rozhledové vzdálenosti jsou malé. Jediným řešením je místo pro přecházení, kdy by se uprostřed silnice vybudoval vyvýšený ostrůvek. Ten by tam ovšem překážel, protože by po zúžené silnici neprojeli zemědělci s velkou technikou, např. kombajn nebo řezačka píce. V roce 2025 proběhlo jednání s firmou Pontex, která se zabývá projektováním dopravních staveb. Tato firma hledala po konzultaci s policií ČR a SÚS PK různé možnosti umístění přechodu pro chodce. Jedinou možností bylo zřízení zastávky pro autobusy naproti stávající zastávce, tj. před farou, kde by vznikla zastávka typu „zátka“, ale opět s vyvýšeným ostrůvkem uprostřed silnice jako místo pro přecházení. Tento projekt zastupitelstvo odmítlo s tím, že by tam ostrůvek opravdu překážel. Najde se někdy nějaké schůdné řešení? Uvidíme.

Václav Záborský

Duben na zahradě

Duben, ještě tam budem.

Jestli-li v dubnu krápe, úroda se z sýpek drápe.

Dubnové hřmění odhání mrazy.

Bohaté stromů květy v dubnu, mnoho ovoce v létě.

Teplé deštěky v dubnu věští teplé dny v říjnu.

Dubnové práce jsou v plném proudu jak v okrasné, tak i v užitkové zahradě. Začínáme se věnovat setí, výsadbě a přesazování. Kromě toho je třeba věnovat intenzivní péči i trávníku, aby se opět zazelenal po zimě. V dubnu již obvykle zahrada hýří barvami pestrých cibulovin, petrklíčů a některých druhů dvouletek. Klidové období dokončují i dřeviny, které je nutné řezat a tvarovat. Nezapomeňme na výsadbu trvalek, hlíznatých a cibulnatých rostlin ani na vysévání otužilých letniček. Dokončujeme řez a výsadbu ovocných stromů a keřů. Pokračujeme ve vysazování maliníků bez kořenového balu, prořezáváme peckoviny a bujně rostoucí jádroviny. Předpěstováváme také melouny, okurky, rajčata, papriku, dýně a cukety, které přijdou na zahradu až v druhé polovině května. Přímou na záhon už vyséváme špenát, hrách, mák, kořenovou zeleninu a červenou řepu. Do studeného pařeniště nebo přímo na venkovní záhon sejeme letní salát, kedlubny, zimní pór, růžičkovou kapustu a zelí. A vypěstovat si můžeme i vlastní bylinky. Daří se jim jak na okenních parapetech, tak v interiéru i na záhonech. Na slunném stanovišti se daří majoránce, šalvěji, dobromyslu, rozmarýnu, bazalce a tymiánu, pažitce, petrželi, mátě a kerblíku. Tyto bylinky však vyžadují vyšší zálivku. Citlivější na pěstování je bazalka, proto je ideální ji vypěstovat v interiéru, kde nad ní máme lepší dohled.

Květen na zahradě

Sníh v máji - hodně trávy.

Studený máj - v stodole ráj.

Suchý březen, chladný máj - bude humno jako ráj.

Chladno a večerní mlhy v máji hojnost ovoce a sena dají.

Jestli v máji neprší, červen to dovrší.

Květen je pro zahradu obdobím, kdy doslova kvete celá zahrada. Vše září zelení, stromy pučí a jsou obaleny tisíci květů. Zahradu zdobí barevné květy cibulovin, trvalek, dvouletek, některých letniček a okrasných dřevin. Je třeba se postarat o odkvetlé cibuloviny – odkvetlé květy odstraňujeme a rostliny přihnojíme. Po odkvětu seřezáváme také dřevité pivoňky a další jarní dřeviny, odstraňujeme staré a slabé výhony. I když je jaro v plném proudu, v polovině května ještě mohou udeřit „zmrzlí muži“ – Pankrác, Servác a Bonifác. V druhé polovině měsíce už bývá vhodný čas pro výsadbu choulostivých rostlin, jako jsou jirínky či mečíky. Provádíme také první řez živých plotů a pravidelně zaléváme, přihnojujeme a odplevelujeme záhony. U ovocných stromů provádíme potřebné řezy a postřiky proti chorobám, abychom podpořili zdravou úrodu. V zeleninové zahradě je květen obdobím výsevu, výsadby i první sklizně – pochutnat si můžeme například na čerstvém hlávkovém salátu. Do skleníků i na záhony vysazujeme teplomilnou zeleninu, jako jsou papriky, okurky či melouny. Nezapomínáme ani na výsadbu balkonových rostlin do truhlíků a závěsných nádob, které ozdobí okna i terasy.

Začátky v Příbrami

vyprávění pana Stanislava Trčky

Vzpomínám si, jak na futrech dveří do naší kanceláře byly čárky s výškou a jménem. Každého, kdo k nám přišel, jsme hned postavili ke dveřím a udělali mu čárku s označením. Nejvýš byl vývojář Kákynda (Pazderník), já byl druhý. Paní Fialová, sekretářka vedoucího střediska, měla čárku nejniž. Měřil ji Pavel Škácha a k čárce připsal: Fialka, precek a trpaslík.

Legendární je třeba příběh konzervy párků z Kosteleckých uzenin. Vývojáři Frantovi Hudcovi se tuto podpultovku podařilo koupit v závodní kantýně a velmi si tohoto úspěchu považoval. Přímo se tím chlubil. Kolegové ale byli akční. Konzervu, která se jim dostala do ruky, zvažili, opatrně sundali papírový obal, plechovku rozletovali a párky nahradili přesně odváženými, pískem naplněnými prezervativy. Pak se všechno dalo zase dohromady, Franta si konzervu odnesl domů a čekalo se na reakci. A nic se ale nedělo. Všeobecné zklamání, Franta nemá smysl pro humor.

Ale za čtrnáct dnů přišel Franta a spustil: „Pánové, nebudete věřit, co se mi stalo.”

Franta jel totiž navštívit tchyni do Poděbrad a dotyčnou konzervu tam vzal jako dárek. Když tchyně zjistila, k svému velkému překvapení, obsah plechovky, napsala rozhořčený dopis do výrobního závodu a tam byl poprask. Kostelecké uzeniny poslaly celý nový karton konzerv a omluvný dopis, že nechápou, jak se to mohlo stát, že konzervu připravoval kolektiv, na který je spolehnutí, soutěží totiž o titul brigáda socialistické práce.

Vývojový závod uranového průmyslu měl i další střediska, jejichž pracovní náplň se už přímo týkala těžby. Třeba středisko vibrační dopravy, nebo ražení. Pod kanceláři projekce a vývoje našeho střediska byla dílna, kde se vyvinutá nová zřízení realizovala a následně byla instalována na šachtách pracovníky, kterým se říkalo zavaděči. A to byla veselá parta. Jeden myslivec z našeho vývoje přinesl v pondělí bažanty z nedělního honu a obdaroval kolegy. Ti pověsili jednotlivé ptáky za hlavičku na provázky z okna. Když je pak před koncem šichty chtěli vyzvednout, byla na provázku jen hlavička. Těla už pekli zavaděči.

Jednou se rozkřiklo, že zavaděči mají chuť na černého služebního vlčáka Orana, který areál v noci strážil. To strašně vyděsilo paní Slánskou z osobního. „Orana ne, mám ho na kartě.”

Jako pracovníci uranového průmyslu jsme museli absolvovat školení o styku s potrestanými a fárací školení. To myslím na šachtě č. 6. Tam jsem poznal, jak byla práce havířů tvrdá. Fárání v kleci s pokrčenými koleny, aby při prudkém zabrzdění nedošlo ke zlomeninám, cesta vláčkem, pak třeba po žebříku slednou. Jen cesta na pracoviště unavila. Pak jsme byli informováni o postupu těžby. Stěna chodby se na

několika místech navrtala pneumatickými sbíječkami, následovalo založení výbušniny, odpálení a potom větrání. Po té bylo v instruktaži, že se železnou tyčí srazí ze stropu balvany, které by mohly spadnout, odstřelená hornina s uranovu rudou se naloží na vozíky a celý systém se opakuje. Vrtání, odpal, větrání, odvoz. Žádná výdřeva, ta až později. Jednou jsem zprovozoval zabezpečovací systém těžního stroje, spíš vrátku, na šachtě Marie v Krásné Hoře patřící Rudným dolům Příbram. Tamní strojník srovnával havíře rudných dolů s uraňáky. Uraňáci nejsou havíři, to jsou raubíři. My cyklus vrtání, odpal, větrání provádíme jednou za šichtu. Uraňáci to stačí udělat třikrát.

Naštěstí většina zakázek firmy byla na elektrárnách, ale několikrát jsem fáral. S automatikou čerpací stanice na šachtě č. 19 v Příbrami a s automatikou zátyňových branek na šachtě Jasan v Dolní Rožince. A v Jáchymově na čerpačce radioaktivní lázeňské vody na bývalé historické rudné a pak uranové šachtě Svornost. Pak jsem také na šachtách zprovozoval automatické hlídání provozu těžního stroje. Dle báňského zákona to muselo být děláno dvěma způsoby nezávisle na sobě. Jednu ochranu si ČKD dělalo samo, druhá byla od nás. Hlídání rychlostí, zrychlení dojezdových rychlostí a podobně. To byla sice práce na šachtě, ale bez fárání. Dva těžní stroje na uranových šachtách Bytíz, šachtě č. 19 v Příbrami a na šachtě Hamr u Liberce, na uhelných šachtách Vítězný únor a Rudý říjen v Ostravě a Doubrava v Karviné.

Na Hamru jsem také pracoval na automatech čerpadel na vyluhovacích polích, což byla ekologická katastrofa. Pod zem se pumpovala kyselina, ta utvořila se zrnky uranové rudy tekutou sloučeninou, ta se pak čerpala na povrch a chemickou cestou se z ní pak zpátky získával uran. Jenže spousta té kyselinu zůstávala pod zemí a nekontrolovaně se šířila a ohrožovala zdroje pitné vody.

Každá odfáraná směna znamenala nárok na bezplatnou svačinu. Při tom se doporučovalo pod zemí nejíst, nepít a vyhýbat se nevětraným prostorám. To všechno proto, aby do sebe člověk dostal co nejméně radioaktivního radonu.

Na Hamru na Jezeře jsme třeba dostávali svačinu i na povrchu. Zprovozovali jsme automatiku oběhu vozů. Každý vytěžený vozík se měřil na radioaktivitu a automaticky se směřoval na tři různé výsycky. Protože se jednalo o výdušnou šachtu, bylo to bráno jako prostředí pod zemí a za dvanáctihodinovou šichtu byly svačiny hned dvě.

Na jednotlivých stavbách jsem poznal celou řadu různých lidí. Třeba na jedné šachtě na Hamru na Jezeře

pracoval jako naražeč, to je člověk, který manipuluje s důlními vozíky před klecí, válečný veterán RAF, střelec bombardéru. Když jsme oslavovali zprovoznění zařízení, zpíval „It's a long way to Piccadilly” a pak pronesl: „Za takovýhle svinec já jsem nebojoval.” Na šachtě č. 19 obsluhoval těžní stroj další válečný hrdina, volyňský Čech, který absolvoval druhou světovou válku v uniformě Rudé armády. Vyprávěl o předválečných perzekucích na Ukrajině. Jak ruskou a německou vesnici bylo poznat z dálky pěti kilometrů podle sadů. Až do doby, než přišla daň z ovocného stromu. Výsledkem bylo, že přes noc byly všechny

sady pokáceny. Za nesplnění poplatku totiž hrozil gulag.

Zajímavé bylo, že jako příslušník Rudé armády neměl, na rozdíl od příslušníků čs. Svobodova sboru, nárok na žádný příplatek. A ten naražeč na Hamru byl vůbec rád, že ho nezavřeli, jestli už neměl vězení za sebou. Paradoxně byli nejlépe honorováni Prajzáci na Ostravsku, kteří museli narukovat do Wehrmachtu. Ti pak živilo ostravský Tuzex.

Stanislav Trčka

Jarní hádanky

Vyber obrázek ke každé hádance:

1.
Tulák se už domů vrací.
Mává na nás křídly v mracích
Do zobáku žábu chňap,
na komíně hnízdí

2.
V trávě zjara vykukuje,
motýl kolem poletuje.
Když odkvete, její chmýří,
po fouknutí k nebi míří.

3.
Kolem louky to jen hučí,
Kdo to tady takhle bzučí?
Plno pylu moc by chtěla,
malá pruhovaná

4.
Slunce svítí, potom prší,
co to roste na návrší?
Nad hlavou se klene most,
barev je v něm víc než dost.

5.
Když je první krásný den,
vyleze si na kámen.
Neplašte jí, lidé zlatí,
jinak z toho ocas ztratí.

6.
Naše kočka divně kouká,
u pelíšku pořád mňouká.
Má v něm poklad ze zlata?
Kdepak, jsou tam

Smeták a kouzelné nářadí

„Ach jo, k čemu mi to nářadí je, když s ním nemůžu nic dělat?” ploužil se Vít'a smutně po bytě. Mára na opravy nebyla a k tátovi do dílny sám nesměl. Najednou se v chodbě mihl stín.

„Neuteklo ségře morče? Nebo se mi to jenom zdálo?” koumal Vítek a šel se podívat.

„Chramst, hryz, š'our!” ozývalo se z koupelny. Seděl tam podivný skřítek a okusoval šroub u pračky! Pak povolil kohoutky, poskakoval ve sprchovém koutě a houpal se na splachovadle jako opice.

„Hej, nech toho! Kdo vůbec jsi?” rozčiloval se Vítek.

„Chacha, jsem skřítek Smeták a všechno vám v bytě rozbiju, aby z toho byly odpadky a odvezli to ke mně na smetiště! Mě nezastavíš!” vysmíval se mu skřítek.

„Takové nadělení. Co teď?” chytal se Vít'a za hlavu. Najednou ale v jeho ruce něco zachrastilo. Byl to jeho kufrík s nářadím! Když ho otevřel, vylétly z něj zlaté hvězdičky, všechno nářadí vyskákalo ven a začalo tancovat.

„Co to?” divil se Smeták. „Neporazíš mě ani se svým nářadím!” vychloubal se a potom běhal celým bytem, do kuchyně, obýváku, pokoje, ložnice i pracovny. Všude páchal nějakou škodu, ale Vít'a se svým kouzelným nářadím mu byl neustále v patách a každou neplechu po něm ihned opravili.

„Už nemůžu,” hekal Smeták s vyplazeným jazykem u okna a bylo jasné, že tuhle bitvu prohrál. „S čím si teď budu na smetišti hrát?” ptal se smutně.

„A co kdybys taky zkusil opravovat věci, jako já?” zeptal se Vít'a.

Taková věc Smetáka nikdy nenapadla. Podali si na to ruku a skřítek se nemohl dočkat, až si koupí nářadí a také něco opraví.

Protest proti úložišti pokračuje...

Obyvatelé obcí na Klatovsku opět vyjádřili nesouhlas se záměrem vybudovat hlubinné úložiště jaderného odpadu v lokalitě Březový potok. Přibližně stovka lidí dne 18. dubna ve Velkém Boru zablokovala hlavní tah z Plzně na Horažďovice, když opakovaně přecházela silnici s transparenty a rozdávala řidičům letáky. Na akci dohlíželi policisté a hasiči. Protesty proti úložišti se v regionu konají už více než 20 let. Místní obyvatelé i starostové požadují, aby obce měly větší slovo při rozhodování o výběru lokality, kterou chce vláda stanovit do roku 2030. Podle nich je však tento termín nereálný – plánované průzkumné vrty do velkých hloubek dosud nezačaly. Obce zároveň vyzývají veřejnost, aby zaslala připomínky k nové koncepci nakládání s jaderným odpadem. Kritizují také krátký čas na jejich podání i nedostatečnou informovanost. Starostové upozorňují, že případná stavba by znamenala výraznou zátěž pro celý region – zvýšenou dopravu, stavební ruch i dlouhodobé dopady na život v obcích. Přestože zájem veřejnosti podle nich postupně slábne, odpor proti úložišti v oblasti nadále přetrvává.

Václav Zábanský

Velikonoce 2026

30. 4.		Stavění máje	Velký Bor, Jetenovice, Slivonice
5. 5.	14:30 15:15	Oslavy osvobození	Velký Bor - náves
10. 5.	18:00	Májový podvečer duchovní hudby - Velkobor a Elias	Velký Bor - kostel
16. 5.		Sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu	Návsi
23. 5.	12:30	Okrsková soutěž SDH	Holkovice
29. 5.	20:00	Noc kostelů	Svéradice - kostelík
30. 5.	15:00	Hledání májového pokladu	Velký Bor - myslivna

Májový podvečer duchovní hudby a zpěvu
VELKOBOR
a
ELIAS

SPIRITUÁLY
a písně ve vícehlasých úpravách
neděle 10. 5. 2026 v 18 hod.
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE
VELKÝ BOR

vstupné dobrovolné www.elias-kt.cz

POZVÁNKA NA KVĚTNOVOU JÍZDU OSVOBOZENÍ 2026

4. obrněná "Prácheňsko" Vás zve
po stopách XII. sboru 3. armády US

14 : 30 - 15 : 15

VELKÝ BOR 5. 5. 2026

Americká vojenská technika
z období 2. světové války.

Uzávěrka dalšího vydání novin: 7. 6. 2026